

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра фінансів і кредиту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи,
проф. Гаврилюк С. В. _____

“ ____ ” _____ 2014 р.

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки магістра

спеціальності 8.03050401 – “Економіка підприємства”

Луцьк – 2014

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни “Інвестиційна діяльність фінансових установ” для підготовки студентів галузі знань 0305 – “Економіка і підприємництво” спеціальності: 8.03050401 – “Економіка підприємства”.

” ____ ” _____ 2014 р. – 12 с.

Розробники:

к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту _____ **Левицький В.В.**

Рецензент:

к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту _____ **Рудик Н.І.**

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри фінансів і кредиту

протокол № 1 від 05.09.2013 р.

Завідувач кафедри: _____ (Грудзевич І.Т.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № ____ від _____ 2014 р.

Голова науково-методичної
комісії інституту _____ (Бегун С.І.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

**Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою університету**

протокол № ____ від ____ . ____ . 2014 р.

© Левицький В.В., 2014

Вступ

Дисципліна “Інвестиційна діяльність фінансових установ” є вибірковою дисципліною для підготовки магістрів за галуззю знань 0305 – “Економіка і підприємництво” спеціальності 8.03050401 – “Економіка підприємства”. Сучасний економіст повинен поєднувати фінансовий і техніко-виробничий аспекти бізнесу та вміти оцінювати ефективність розроблених інвестиційних проектів та участь у них фінансових установ.

Розвиток інвестиційних процесів у всіх сферах діяльності є необхідною умовою ефективної організації господарювання в ринковій економіці. Забезпечення належного управління інвестиціями базується на використанні новітніх методів фінансово-економічних розрахунків, спрямованих на вирішення широкого кола прикладних завдань інвестиційного аналізу, зокрема з оцінки ефективності та привабливості інвестиційних проектів та інвестиційних операцій з фінансовими інструментами.

Інвестування надає інформаційну базу для ухвалення рішень щодо включення проектів в інвестиційний портфель, структури джерел його фінансування, доцільності інвестування в різних умовах, забезпечуючи тим самим підвищення ефективності інвестиційної діяльності на рівні функціонування окремих суб’єктів господарювання, так і на регіональному або національному рівнях економічної системи в цілому.

В даних умовах зростає необхідність підготовки кваліфікованих спеціалістів, що опанували сучасну методологію та інструментарій розробки проектно-кошторисної документації, аналізу, впровадження та управління інвестиціями з врахуванням мінливості інвестиційного середовища, багатоплановості інвестиційних завдань, ефектів від впровадження інвестицій та визначення особливостей діяльності фінансових установ у процесі інвестування.

Пропонована робоча програма відповідає типовій програмі дисципліни “Інвестиційна діяльність фінансових установ” та рекомендована студентам вищих навчальних закладів, які здобувають фахову освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр за галуззю знань 0305 – “Економіка і підприємництво” спеціальності 8.03050401 – “Економіка підприємства”, а також для підприємців, менеджерів всіх рівнів та усіх, кого цікавлять питання інвестиційної діяльності фінансових установ.

Метою робочої програми вибіркової навчальної дисципліни “Інвестиційна діяльність фінансових установ” є допомога студентам в отриманні ґрунтовних знань з інвестиційного аналізу та практичних навичок у прийнятті економічно обґрунтованих управлінських рішень щодо підвищення ефективності інвестиційної діяльності фінансових установ.

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни розрахована на навчання за кредитно-модульною системою, що відповідає вимогам Болонського процесу, який упроваджено у вищих навчальних закладах України. Зміст програми в логічній послідовності відображає структуру курсу, можливих джерел та форм діяльності фінансових установ у процесі інвестування.

Кожна тема робочої програми містить перелік теоретичних питань, їх виклад, завдання з індивідуальної роботи, тестовий контроль для перевірки знань, рекомендовану літературу до вивчення теми.

Автор поєднав під час висвітлення теоретичного матеріалу одночасно високий науковий рівень та доступність для того, щоб студенти краще опанували спеціальні знання про базові поняття участі фінансових установ у процесі інвестування.

Розроблені згідно з вимогами Болонського процесу тестові завдання (п'ять варіантів відповідей, з яких одна є правильною), сприятимуть глибшому засвоєнню студентами ґрунтовних знань із основних розділів інвестування, набуттю вмінь, спрямованих на підвищення ефективності діяльності фінансових установ у процесі інвестування.

Сучасний економіст повинен поєднувати у своїх навиках техніко-виробничі аспекти бізнесу та вміння оцінювати ефективність розроблених інвестиційних проектів та процесів, особливо у сфері діяльності фінансових установ.

Предметом вивчення дисципліни є організація ефективної оцінки та аналізу інвестиційних процесів фінансових установ.

Міжпредметні зв'язки. Курс “Інвестиційна діяльність фінансових установ” відноситься до спеціальних економічних дисциплін та висвітлює основні аспекти проведення інвестиційної діяльності фінансовими установами.

Дисципліна тісно взаємопов'язана з курсами “Інвестування”, “Фінанси підприємства”, “Інвестиційний менеджмент”, “Фінансова діяльність суб'єктів господарювання”, тощо.

Програма навчальної дисципліни складається із **змістового модуля**:

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади дослідження інвестування та інвестиційної діяльності фінансових установ.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Шифри і назви галузі знань: 0305 – “Економіка і підприємництво”	вибіркова
	Шифр і назва спеціальності: 8.03050401 – “Економіка підприємства”	
Модулів – 1	Спеціальність: “Економіка підприємства”	Рік підготовки – 5
Змістових модулів – 1		Семестр – 2
ІНДЗ: є		Лекції – 8 год.
Загальна кількість годин – 72		Практичні (семінари) – 8 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання): Аудиторних – 2 самостійної роботи – 2 індивідуальної роботи – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр	Лабораторні ----- год.
		Самостійна робота – 34 год.
		Індивідуальна робота – 22 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання дисципліни є формування системи знань з управління інвестиційною діяльністю фінансових установ.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Інвестиційна діяльність фінансових установ” є:

- вивчення сутності та методологічних основ інвестування та інвестиційної діяльності фінансових установ;
- набуття навичок управління інвестиціями та активами фінансових установ;
- оволодіння методикою визначення ефективності інвестиційної діяльності фінансових установ.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати**:

- методи аналізу та оцінки ефективності інвестиційних проектів;
- особливості інвестування та організації інвестиційних процесів фінансових установ;
- особливостей вітчизняної та зарубіжних моделей процесу інвестування фінансових установ;
- організаційні особливості функціонування системи інвестування;
- сутність методів, принципів та інструментів розробки та використання інвестиційних проектів фінансових установ.

Після засвоєння курсу студент повинен **вміти**:

- вільно орієнтуватися в теоретичних та практичних проблемах інвестиційної діяльності фінансових установ;
- аналізувати інвестиційні проекти та приймати правильні фінансові рішення;
- прогнозувати тенденції інвестування фінансових установ;
- обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних проблем реалізації інвестиційних проектів фінансовими установами.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 72 години / 2 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретичні засади дослідження інвестування та інвестиційної діяльності фінансових установ.

Тема 1. Теоретичні засади дослідження процесу інвестування фінансовими установами

Економічна сутність інвестицій. Класифікація інвестицій. Об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності. Розробка стратегічних напрямів інвестування фінансових установ. Мета та напрями інвестування фінансових установ

Тема 2. Інвестиційна діяльність банківських установ

Поняття та види банківських інвестицій. Довгострокове кредитування як форма участі банку у інвестиційному процесі. Діяльність комерційного банку на ринку цінних паперів. Формування банківського портфеля цінних паперів та управління ним. Особливості інвестиційної діяльності банківської установи.

Тема 3. Інвестиційна діяльність небанківських фінансово-кредитних установ

1. Спеціалізація та класифікація небанківських установ та їх роль у процесі інвестування. Особливості інвестиційної діяльності страхових компаній.

Недержавні пенсійні фонди, їх суть та особливості діяльності у процесі інвестування. Специфіка діяльності кредитних спілок у процесі інвестування.

Тема 4. Міжнародна інвестиційна діяльність фінансових установ

Характеристика іноземних інвестицій. Міжнародні фінансово-кредитні інститути та їх функції на інвестиційному ринку. Політика держави із залучення іноземних інвестицій. Фактори впливу та оцінка міжнародної інвестиційної діяльності

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1.							
Теоретичні засади дослідження інвестування та інвестиційної діяльності фінансових установ.							
Тема 1. Теоретичні засади дослідження процесу інвестування фінансовими установами	17	2	2	-	5	8	-
Тема 2. Інвестиційна діяльність банківських установ	17	2	2	-	5	8	-
Тема 3. Інвестиційна діяльність небанківських фінансово-кредитних установ	19	2	2	-	6	9	-
Тема 4. Міжнародна інвестиційна діяльність фінансових установ	19	2	2	-	6	9	-
Разом	72	8	8		22	34	-

5. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Теоретичні засади дослідження процесу інвестування фінансовими установами <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність інвестицій 2. Класифікація інвестицій 3. Об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності 4. Розробка стратегічних напрямів інвестування фінансових установ 5. Мета та напрями інвестування фінансових установ 	2

2	Інвестиційна діяльність банківських установ <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види банківських інвестицій. 2. Довгострокове кредитування як форма участі банку у інвестиційному процесі. 3. Діяльність комерційного банку на ринку цінних паперів. 4. Формування банківського портфеля цінних паперів та управління ним. 5. Особливості інвестиційної діяльності банківської установи. 	2
3	Інвестиційна діяльність небанківських фінансово-кредитних установ <ol style="list-style-type: none"> 1. Спеціалізація та класифікація небанківських установ та їх роль у процесі інвестування. 2. Особливості інвестиційної діяльності страхових компаній. 3. Недержавні пенсійні фонди, їх суть та особливості діяльності у процесі інвестування. 4. Специфіка діяльності кредитних спілок у процесі інвестування. 	2
4	Міжнародна інвестиційна діяльність фінансових установ <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика іноземних інвестицій 2. Міжнародні фінансово-кредитні інститути та їх функції на інвестиційному ринку 3. Політика держави із залучення іноземних інвестицій 4. Фактори впливу та оцінка міжнародної інвестиційної діяльності 	2
Разом		8

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність інвестицій 2. Класифікація інвестицій 3. Об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності 4. Розробка стратегічних напрямів інвестування фінансових установ 5. Мета та напрями інвестування фінансових установ 	8
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види банківських інвестицій. 2. Довгострокове кредитування як форма участі банку у інвестиційному процесі. 3. Діяльність комерційного банку на ринку цінних паперів. 4. Формування банківського портфеля цінних паперів та управління ним. 5. Особливості інвестиційної діяльності банківської установи. 	8
3	<ol style="list-style-type: none"> 2. Спеціалізація та класифікація небанківських установ та їх роль у процесі інвестування. 3. Особливості інвестиційної діяльності страхових компаній. 4. Недержавні пенсійні фонди, їх суть та особливості діяльності у процесі інвестування. 5. Специфіка діяльності кредитних спілок у процесі інвестування. 	9

4	1. Характеристика іноземних інвестицій 2. Міжнародні фінансово-кредитні інститути та їх функції на інвестиційному ринку 3. Політика держави із залучення іноземних інвестицій 4. Фактори впливу та оцінка міжнародної інвестиційної діяльності	9
	Разом	34

7. Індивідуальні завдання

Загальні вимоги до виконання:

- індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький характер;
- тип індивідуального завдання – науково-графічне завдання;
- виконується ІНДЗ з додержанням всіх технічних вимог до письмових робіт. Текст має бути надрукований на принтері через 1,5 міжрядкових інтервали на одному боці аркуша білого паперу формату А4. Шрифт Times New Roman, 14 пт. Текст розміщується на сторінці, яка обмежується полями: ліве – 25 мм, нижнє, верхнє – 20 мм, праве – 15 мм. За обсягом ІНДЗ має складати 15-20 сторінок. ІНДЗ починається з титульного аркуша, за ним розміщують послідовно: зміст ІНДЗ, основний текст (науково-графічні схеми, таблиці, графікитазавдання з підзаголовками відповідно до змісту роботи), список використаних джерел (не менше 15), посилання на джерело інформації - обов'язкове;
- оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання:

Рівень виконання ІНДЗ	К-ть балів
ІНДЗ виконано відмінно: повно висвітлена тема із сформульованими власними висновками	10
Недостатньо повно висвітлена тема із нечітко сформульованими власними висновками	7-9
Задовільне виконання ІНДЗ – неповно висвітлено тему без власних висновків студента	5-7
Тема висвітлена без чіткого розуміння суті дослідження	1-5

8. Методи та засоби навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН; практичні та лабораторні заняття; самостійна та індивідуальна роботи.

Серед методик та форм навчання даного курсу слід визначити такі *методики викладання*: методика проблемного навчання та евристичне навчання; *форми навчання*: аналітичні та проблемні лекції та дискусії – головна мета проведення таких лекцій складається у розвитку у студентів логічного та самостійного осмислення додаткового матеріалу, який стосується сучасних процесів розвитку світової економіки; *методики навчання*: кейс-метод, презентації, або міні-проекти, які готують студенти самостійно, а потім презентують для групи.

Семінарські та практичні заняття плануються з кожної теми дисципліни і включають такі напрями роботи: підготовку до семінарських (практичних) занять за вказаним планом; виконання контрольних завдань; виконання завдання дослідницького характеру; критичний огляд наукових публікацій за обраною проблематикою; тренінги; рольові та ділові ігри; презентацію результатів дослідження на задану тематику, у тому числі виступ на конференції.

Мета проведення лекцій полягає в ознайомленні студентів з основними теоретико-методологічними питаннями управління інвестиційними проектами, світовим досвідом та сучасними щодо управління інвестиційною діяльністю фінансових установ.

Завдання лекційного курсу:

- викладення студентам відповідно до програми та робочого плану основних положень інвестиційної діяльності фінансових установ;
- сформувати у студентів цілісну систему теоретичних знань з курсу “Інвестиційна діяльність фінансових установ”. Мета проведення практичних занять полягає у тому, щоб виробити у студентів практичні навички щодо обґрунтування економічних рішень та управління інвестиційною діяльністю фінансових установ.

Завдання практичних занять:

- засвоїти теорію та методичні підходи, сучасні технології обґрунтування, організації та планування інвестиційної діяльності фінансових установ;
- навчитися обґрунтовувати рішення щодо підвищення ефективності діяльності інвестування фінансових установ;
- засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекціях.

До методів, що використовуються при вивченні дисципліни, можна віднести:

- пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний (лекція);
- репродуктивний метод (відтворення матеріалу на практичних заняттях із використанням різноманітних вправ та форм самоконтролю);
- дослідницький метод – використовується при виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, коли навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження. У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності;
- ділова гра.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

Залік проводиться у письмовій формі. Білет містить 3 вибіркового питання.

Питання на залік:

1. Економічна сутність інвестицій.
2. Класифікація інвестицій.
3. Об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності.
4. Розробка стратегічних напрямів інвестування фінансових установ.
5. Мета та напрями інвестування фінансових установ
6. Інвестиційний клімат: сутність та характеристика
7. Інвестиційна привабливість об'єктів ринку інвестицій
8. Управління фінансовими інвестиціями
9. Аналіз та оцінка фінансових інвестицій
10. Порядок формування портфелю цінних паперів
11. Конвертовані цінні папери: сутність, основні характеристики, оцінка
12. Використання конвертованих фінансових інструментів у інвестиційній діяльності підприємств
13. Варанти та їх роль у мобілізації джерел фінансування інвестицій
14. Опціони та їх основні види. Призначення опціонів.
15. Управління реальними інвестиціями
16. Бізнес-план інвестиційного проекту
17. Методи оцінки ефективності інвестиційного проекту
18. Оцінка інвестиційного проекту в умовах невизначеності
19. Врахування та оцінка ризиків у процесі інвестування

20. Кредитування інвестиційних проектів
21. Управління ризиками при інвестиційному кредитуванні
22. Управління диверсифікацією інвестиційної діяльності
23. Поняття та види банківських інвестицій.
24. Довгострокове кредитування як форма участі банку у інвестиційному процесі
25. Діяльність комерційного банку на ринку цінних паперів.
26. Формування банківського портфеля цінних паперів та управління ним.
27. Особливості інвестиційної діяльності банківської установи.
28. Спеціалізація та класифікація небанківських установ та їх роль у процесі інвестування.
29. Особливості інвестиційної діяльності страхових компаній.
30. Недержавні пенсійні фонди, їх суть та особливості діяльності у процесі інвестування.
31. Специфіка діяльності кредитних спілок у процесі інвестування.
32. Характеристика іноземних інвестицій.
33. Міжнародні фінансово-кредитні інститути та їх функції на інвестиційному ринку.
34. Політика держави із залучення іноземних інвестицій.
35. Фактори впливу та оцінка міжнародної інвестиційної діяльності

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання

В процесі вивчення дисципліни використовують такі методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- оцінювання виконання ІНДЗ;
- письмовий залік.

11. Розподіл балів та критерії оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з курсу визначається так:

- кількості балів за поточне оцінювання – 40 балів;
- письмовий іспит – 60 балів.

Поточний контроль (мах = 40 балів)				ІНДЗ	Підсумковий контроль (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1				ІНДЗ	60	100
Г 1	Г 2	Г 3	Г 4			
7	7	8	8			
				10		

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума у балах поточної та екзаменаційної оцінки. Рейтингова оцінка у балах за шкалою навчального закладу може бути переведена до п'ятибальної шкали оцінювання (національної шкали). Згідно з даними таблиці переводу рейтинговий оцінок від однієї шкали до іншої.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 – 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

12. Методичне забезпечення

13. Список джерел

1. Бойчик І. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / Ірина Бойчик. – К. : Атіка, 2002. – 480 с.
2. Про інвестиційну діяльність : закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47.
3. Про інноваційну діяльність : закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36.
4. Губський Б. В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі / Губський Б. В. – К. : Наук. думка, 1998. – 390 с.
5. Инвестиционный менеджмент. / И. А. Бланк. – К. : МП “ИТЕМ ЛТД”, “Юнайтед Лондон Трейд Лимитед”, 1995. – 323 с.
6. Инвестиционно-финансовый портфель : книга инвест. менеджера / под ред. Ю.Б. Рубина. – М.: СОМИНТЭК, 1993. – 255 с.
7. Инвестиционно-финансовый портфель : книга финан. менеджера / под ред. Ю.Б. Рубина. – М.: СОМИНТЭК, 1993. – 411 с.
8. Инвестиционно-финансовый портфель : книга финан. посредника / под ред. Ю.Б. Рубина. – М.: СОМИНТЭК, 1993. – 195 с.
9. Ковалев В. В. Методы оценки инвестиционных проектов / В. В. Ковалев. – М. : Финансы и статистика, 1998. – 332 с.
10. Крылов Э. И. Анализ эффективности инвестиционной и инновационной деятельности предприятия / Крылов Э. И., Власова В. М., Журкова И. В. – М. : Финансы и статистика, 2003. – 608 с.
11. Маркетинг : пер. с англ. / Дж. Р. Эванс, Б. Берман. – М. : Экономика, 1990. – 442 с.
12. Мескон М., Майкл А., Хедоури Ф. Основы менеджмента : пер. с англ. / под общ. ред. д. э. н. Л. И. Евсеенко. – М.: Дело, 1992. – 455 с.
13. Основы маркетинга. / Ф. Котлер. – М. : Прогресс, 1990. – 350 с.
14. Показатели эффективности инвестиций в условиях рынка. / М. Х. Газеев. – М. : ВНИИОЭНТ, 1993. – 345 с.

15. Практический маркетинг. / Е. Дихтль, Х. Хершген. – М. : Высш. шк., 1995. – 435 с.
16. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні. / А. А. Пересада. – К. : Лібра, 1998. – 298 с.
17. Пересада А. А. Основы инвестиционной деятельности. / А. А. Пересада. – К. : Лібра, 1996. – 339 с.
18. Современная реклама : пер. с англ. / К. В. Бове, У. Ф. Арене. – Тольятти: Изд. дом “Довгань”, 1995. – 445 с.
19. Удалих О. О. Управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства : навч. посіб. / О. О. Удалих. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 292 с.
20. Управление инвестициями. / В. В. Шеремет, В. М. Павлюченко, В. Д. Шапиро и др. – М. : Высш. шк., 1998. – 298 с.